

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců **a) Ing. A. S. a b) J. S.**, zastoupených JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D, advokátem se sídlem Praha 2, Karlovo náměstí 559/28, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 1442/65, za účasti **města Chropyně**, se sídlem Chropyně, nám. Svobody 29, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 12. 2018, č. j. 29 A 205/2016-275,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci a osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 9. 2016, č. j. 72750/ENV/15, 1657/570/15, ve znění opravného usnesení ze dne 11. 10. 2016, č. j. 69231/ENV/16, 1884/570/16, zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 10. 8. 2015, č. j. KUZL 49661/2015 ŽPZE-PP. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně většinově nevyhověl námitkám žalobců podaným podle § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 5. 2017 (dále jen „zákon o ochraně přírody“), proti návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území, přírodní památky *Záříčské louky*, v původně navrženém rozsahu označené jako *Morava – Chropynský luh*.

[2] Žalobci podali proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji shledal nedůvodnou a v záhlaví uvedeným rozsudkem ji zamítl.

[3] Krajský soud předně nepřisvědčil argumentaci žalovaného, že rozhodnutí o námitkách proti návrhu zvláště chráněného území podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody není soudně přezkoumatelným rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Dále neshledal důvodnými námitky žalobců o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů. Dospěl k závěru, že se žalovaný se všemi námitkami (byť v některých případech velmi stručně či jen implicitně) vypořádal; jinak by žalobci s jeho závěry ani nemohli polemizovat.

[5] Konkrétně žalobcům nepřisvědčil v tvrzení, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s namítanými nedostatky podkladů, jež měly prokázat výskyt dvou druhů motýlů (*ohniváčka černočárného* a *modráška bahenního*), které jsou předmětem ochrany navržené přírodní památky, na jejím území. Poukázal na to, že se žalovaný s příslušnými námitkami zabýval na str. 10 svého rozhodnutí. Krajský soud sice shledal, že příslušné odůvodnění je na samé hraně přezkoumatelnosti, a současně že učiněné závěry nejsou přesvědčivé, přihlédl však k tomu, že odvolací řízení a řízení před správním orgánem I. stupně tvoří jeden celek. Jako celek pak rozhodnutí obou správních orgánů ob stojí.

[6] Po věcné stránce označil krajský soud za nesprávné vyjádření žalovaného, že v rámci řízení o námitkách nelze kvalitu podkladů přezkoumávat, neboť proces vyhlášení přírodní památky je procesem legislativním. Krajský soud vymezil, že legislativní charakter má nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (dále jen „nařízení č. 318/2013 Sb.“), v jehož příloze č. 931 vláda vymezila evropsky významnou lokalitu *Morava – Chropýňský luh*, mezi evropsky významnými druhy, které se na dané lokalitě vyskytují, uvedla motýly druhu *modrásek bahenní* a *ohniváček černočárný*, a navrhla, aby část dané lokality byla vyhlášena v kategorii zvláště chráněných území národní přírodní rezervace nebo přírodní památka. Následné řízení o návrhu přírodní památky, tedy včetně řízení o námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody, je však řízením správním.

[7] Evropsky významnou lokalitu tak vymezuje vláda a správním orgánům v řízení o námitkách nepřísluší hodnotit správnost jejího vyhlášení, ani podklady, které k němu vedly. Je však plně na správních orgánech, aby následně posoudily, zda shromážděné podklady odůvodňují zřízení přírodní památky. S odkazem na § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody ve spojení s nařízením č. 318/2013 Sb., krajský soud uvedl, že v případě zjištění „kvalifikované“ přítomnosti příslušných chráněných druhů má být zvláště chráněné území, v nynější věci přírodní památka, zásadně vyhlášeno.

[8] Krajský soud tudíž prisvědčil žalobcům, že v příslušném řízení je na místě hodnotit shromážděná „*biologická hodnocení*“, a posoudit tak, zda jsou naplněny předpoklady pro vyhlášení přírodní památky. Ačkoliv je proto argumentace žalovaného o legislativním charakteru příslušného procesu, z něhož dovozoval, že příslušné podklady v daném řízení

pokračování

hodnotit nelze, nesprávná, krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně přesto ob stojí. Navzdory dané argumentaci se totiž žalovaný, byť stručně, existencí a obsahem příslušných podkladů zabýval, a to v návaznosti na závěry správního orgánu I. stupně. Krajský soud konkrétně odkázal na str. 6 až 8 rozhodnutí žalovaného ve spojení s odůvodněním obsaženým na str. 4 a 5 prvostupňového rozhodnutí.

[9] Rekapituloval, že rozhodnutí krajského úřadu je opřeno o inventarizační průzkumy obou druhů motýlů, sp. zn. KUZL 65447/2013 a sp. zn. KUZL 65454/2013, které vycházejí z terénních průzkumů provedených mezi dubnem a červnem 2010 v případě ohniváčka černočárného, respektive v červenci 2011 v případě modráška bahenního. Tyto průzkumy přítomnost obou druhů chráněných motýlů v lokalitě *Zářičské louky* potvrdily. Zejména modrášek bahenní byl lokalizován v severní části přírodní památky a také v jejím ochranném pásmu, tedy v těch územích, k nimž směřovaly námitky žalobců. Přítomnost modráška bahenního na území přírodní památky v roce 2014 potvrdila ve svém přípisu č. j. 28745/2015 rovněž Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty (dále též jen „AOPK, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty“), která současně uvedla, že tzv. *základní ochrana* ve smyslu § 45c zákona o ochraně přírody, by pro zajištění existence daných druhů nebyla dostatečná. Obdobně se AOPK, Regionální pracoviště Správa CHKO Litovelské Pomoraví [krajský soud chybně uvádí Regionální pracoviště Správa CHKO *Bílé Karpaty* – pozn. NSS], vyjádřila také v přípisu č. j. 23492/2015. Přítomnost obou druhů motýlů dále nepřímou potvrzuje stanovisko AOPK, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty č. j. 4824/2015, jež se opírá o botanický a entomologický průzkum provedený v červenci 2015, a které poukazuje na nevhodnost seče mj. v severní části přírodní památky. Dané stanovisko současně potvrzuje, že se na území přírodní památky nachází *krvavec toten*, rostlina, na níž je výživově navázán modrášek bahenní. Součástí správního spisu jsou rovněž podklady o nálezích obou příslušných druhů motýlů v příslušné lokalitě, evidované v nálezové databázi AOPK, jež vycházejí z průzkumů provedených v letech 2008 a 2009. Přítomnost modráška bahenního, včetně jeho živné rostliny, v lokalitě dále potvrzuje znalecký posudek č. 2/2010, č. j. 65444/2013. Sledování přírodovědného významu příslušné lokality již před zahájením řízení o návrhu na vyhlášení přírodní památky dále potvrzují inventarizační průzkumy rostlin č. j. KUZL 65440/2013, respektive motýlů č. j. 65461/2013. Dále žalobci v řízení před soudem předložili odborný biologický podklad Ing. Mgr. M. P., jímž krajský soud provedl dokazování.

[10] Krajský soud konstatoval, že z uvedených podkladů vyplývá, že oba chráněné druhy motýlů jsou na navrhovaném území přírodní památky pozorovány kontinuálně přinejmenším od roku 2008; podklady shromážděné správním orgánem I. stupně se vztahují k danému území. Ačkoliv v odborném biologickém podkladu Ing. Mgr. P. jsou k území přírodní památky obsaženy některé výhrady, i tento podklad přítomnost obou druhů motýlů, případně krvavce totenu, na jejím území, včetně jeho severní části, k níž směřovaly námitky žalobců, a na území jejího ochranného pásma, potvrzuje. Výskyt zejména modráška bahenního v severní části přírodní památky a v jejím ochranném pásmu potvrzuje rovněž inventarizační průzkum „*Darebník, Skala, 2016*“, z něhož ve svém podkladu vycházel Ing. Mgr. P.

[11] S odkazem na uvedené podklady krajský soud uvedl, že nelze zjednodušeně tvrdit, že by rozhodnutí žalovaného bylo opřeno o podklady neaktuální a zastaralé. Rovněž podklady předložené žalobci výskyt chráněných druhů motýlů v území potvrzují, a to včetně lokality, k níž se zájem žalobců primárně upírá, tedy přístupové cesty k ložisku šterkopísku. Současně soud zdůraznil, že chráněné druhy živočichů se na území přemisťují (například za potravou), zvláštní územní ochranu tak nelze vázat jen ta místa, na nichž byly konkrétně v určitém okamžiku zdokumentovány.

[12] Krajský soud dále nepřisvědčil námitkám, že se podklady o výskytu chráněných druhů motýlů vztahují k původně navrhovanému území přírodní památky, které bylo výrazně rozlehlejší, respektive argumentaci, že se žalovaný s těmito námitkami nevypořádal. Žalovaný se k daným námitkám sice vyjádřil stručně a nepřesvědčivě, s opětovným odkazem na to, že příslušný proces má legislativní charakter. Odpověď na příslušné námitky je však obsažena již v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který s odkazem na rekapitulované podklady vymezil, že chráněné druhy byly nalezeny na aktuálně navrhované ploše přírodní památky.

[13] Dále krajský soud poukázal na fakt, že správní orgán I. stupně některým námitkám žalobců částečně vyhověl. Zejména z území navrhované přírodní památky vyjmul jejich pozemky parc. č. 1948/1, 1948/2, 1948/7, 1948/8 a 1942/5, vše v k. ú. Chropyně, neboť zohlednil záměr těžby šterkopísku na daných pozemcích, a skutečnost, že dané pozemky mají charakter orné půdy a jsou využívány k zemědělské výrobě.

[14] Současně krajský soud neshledal za rozhodné, že žalovaný nevyčkal, než mu žalobci předloží odborný biologický podklad Ing. Mgr. P., jakkoli žalobci namítali, že jim na základě výzvy správního orgánu I. stupně vzniklo legitimní očekávání, že žalovaný k tomuto podkladu bude přihlížet. Daný podklad, jemuž byla věnována pozornost v řízení před krajským soudem, totiž veskrze potvrzuje správnost rozhodnutí žalovaného.

[15] Dále krajský soud nepřisvědčil námitkám, že se správní orgány řádně nevypořádaly s námitkami stran tvaru území navrhované přírodní památky i jejího ochranného pásma, a souvisejícími námitkami o povaze *Metodiky vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek* Ministerstva životního prostředí (dále jen „metodika“), respektive že se s nimi vypořádaly nesprávně. Konkrétně krajský soud přisvědčil žalovanému, že samotným tvarem přírodní památky nedochází k zásahu do práv vlastníků pozemků ve smyslu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody. Současně neshledal, že by tvar navrhované přírodní památky byl v rozporu s bodem 2.4 písm. g) metodiky, neboť není nikterak složitý, či „amébovitý“. S výjimkou výběžku v severozápadní části je území přírodní památky kompaktní. Stanovením ochranného pásma současně došlo v souladu s metodikou k arondaci tohoto výběžku. Polemiku žalobců o povaze (závažnosti) uvedené metodiky označil krajský soud za bezpředmětnou, neboť bylo postupováno v souladu s ní.

[16] Nedůvodnými krajský soud shledal rovněž námitky o nedostatečném odůvodnění vymezení ochranného pásma s tím, že jeho relativně podrobné odůvodnění je obsaženo na straně osmé rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Správní orgán vysvětlil, že zohlednil zjištění, že se na daném území nachází potenciální biotop chráněných druhů motýlů a že je jeho vymezení nezbytné k zajištění dostatečné rozlohy a celistvosti chráněného území, udržení vhodných životních podmínek, a také pro rozpoznatelnost chráněného území

pokračování

v terénu. K tomu krajský soud doplnil, že současně i podklady předložené žalobci potvrzují, že se na území ochranného pásma nacházejí chráněné živočišné druhy.

[17] Pokud jde dále o námitku, že existují biologicky podstatně hodnotnější území, než území navrhované přírodní památky, krajský soud přisvědčil správním orgánům, že se jedná o námitku, jejímž obsahem není tvrzení o přímém dotčení vlastnických práv žalobců ve smyslu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody.

[18] Důvodnými krajský soud neshledal ani námitky, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s argumentací, dle které do území zvláště chráněných území nemají být dle metodiky zařazovány pozemky „*konfliktní*“. Žalobci argumentovali tím, že právě takový charakter mají jejich pozemky, které byly zařazeny do území navrhované přírodní památky, respektive jejího ochranného pásma. Krajský soud dospěl k závěru, že ani v rozsahu těchto námitek není rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, neboť se s nimi žalovaný na str. 12 svého rozhodnutí poměrně podrobně zabýval. Pokud jde o věcnou správnost příslušného odůvodnění, krajský soud nepřisvědčil žalovanému, že by jej metodika nezavazovala, ve výsledku však neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu s jejím obsahem. Správní orgán I. stupně respektoval, že žalobci na svých pozemcích zamýšlejí realizovat těžbu šterkopísku, a proto dotčené pozemky z území navrhované přírodní památky vyjmul. Současně se žalovaný vyjádřil k tomu, proč je do území ochranného pásma přírodní památky zařazena přístupová cesta k příslušnému ložisku šterkopísku.

[19] Pokud jde o poměrování jednotlivých zájmů, tedy ekonomického zájmu žalobců na těžbě šterkopísku a veřejného zájmu na ochraně přírody, žalovaný konstatoval, že k němu bude přistoupeno v rámci případných následných řízení o výjimkách stran možného využívání dotčeného území. Tomuto posouzení krajský soud přisvědčil. Současně odmítl, že by do území přírodní památky byla v rozporu s bodem 2.4 písm. i) metodiky zařazena konfliktní území, konkrétně „*pozemky využívané k těžbě surovin*“, neboť kromě toho, že samotné ložisko šterkopísku bylo z území přírodní památky vyjmuto, žádná těžba na těchto pozemcích dosud neprobíhá. I pokud by tak za „*pozemky využívané k těžbě surovin*“ ve smyslu metodiky byla považována rovněž přístupová cesta k ložisku šterkopísku na pozemcích žalobců, bylo by nutno vycházet z toho, že k okamžiku rozhodování správních orgánů, ještě žádná těžba neprobíhá. Žalobci naznačovaný konfliktní charakter dotčených pozemků tak byl v době rozhodování správních orgánů pouze potenciální, neboť nebylo vůbec zřejmé, zda těžba na jejich pozemcích skutečně někdy započne. Krajský soud dále, ve vztahu k otázce poměrování jednotlivých zájmů, poukázal na odůvodnění žalovaného, dle kterého žalobci zamýšlená těžba šterkopísku není primárně veřejným zájmem, jak se ji žalobci snažili vykreslit, a možnosti využití dotčených pozemků jsou omezeny již tím, že se nacházejí v území evropsky významné lokality.

[20] Námitce, že žalovaný neprovedl „*řádný*“ test proporcionality stran poměření jednotlivých veřejných a soukromých zájmů, krajský soud přisvědčil s konstatováním, že ve věci skutečně nebyl proveden „*ukázkový*“ test proporcionality, například ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94. Sřet různých konfliktních zájmů však správní orgány zohlednily; žalovaný konkrétně na str. 14 až 16 svého rozhodnutí. Za prvek proporcionality současně krajský soud označil skutečnost, že

mj. k námitkám žalobců bylo původně navržené území přírodní památky upraveno; pozemky, na nichž se nachází ložisko štěrkopísku, byly z jejího území zcela vyjmuty, a jiné pozemky byly z území přírodní památky přerazeny do území jejího ochranného pásma. Projev proporcionality je obsažen rovněž ve vyjádření žalovaného, že zřízením zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma se povinnosti žalobců nikterak výrazně nezmění, neboť již nyní je na dotčeném území vyhlášena evropsky významná lokalita. Současně krajský soud poukázal na to, že správní orgán I. stupně výslovně vysvětlil, proč pro ochranu území přírodní památky, respektive zde se vyskytujících chráněných druhů motýlů, nepostačuje tzv. *základní ochrana* ve smyslu § 45c zákona o ochraně přírody.

[21] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[22] Předně nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že je rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné. Podle stěžovatelů tomu tak není, neboť žalovaný, ani správní orgán I. stupně přesvědčivě nevysvětlili, proč jejich námitky nejsou důvodné. Krajský soud sice připustil, že rozhodnutí žalovaného je na hraně přezkoumatelnosti, a že se žalovaný s řadou námitek vypořádal spíše implicitně, přesto v případě všech námitek dovedl, že dané rozhodnutí je způsobilé věcného přezkumu. Stěžovatelé namítají, že měl-li krajský soud jakékoli pochybnosti o přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, a dle stěžovatelů jich měl celou řadu, měl dané rozhodnutí zrušit. V důsledku toho, že tak neučinil (uplatněné námitky shledal posouzenými alespoň implicitně), rozhodnutí žalovaného nepřipustně dotvářel.

[23] Konkrétně se tak stalo v případě namítaného neprovedení testu proporcionality, kdy krajský soud sice dospěl k závěru, že žalovaný neprovedl „*klasický*“ test proporcionality, ale v jeho rozhodnutí lze nalézt prvky, které posouzení proporcionality představují. Krajský soud však z rozhodnutí žalovaného příslušné prvky, které prohlásil za implicitní provedení testu proporcionality, vybral uměle, ačkoliv žalovaný zjevně vůbec nevěděl, že by měl test proporcionality provést.

[24] K dotváření rozhodnutí žalovaného ze strany krajského soudu podle stěžovatelů dále došlo v případě namítaných vad podkladů, jež měly doložit výskyt modráška bahenního a ohniváčka černočárného. Správní orgán I. stupně totiž pouze uvedl, že z důvodu námitek zpochybňujících výskyt daných předmětů ochrany byly obstarány dva inventarizační průzkumy, zhodnocení významu lokality zpracované AOPK, regionální pracoviště Správa CHKO Litovelské Pomoraví, ze dne 9. 4. 2015, stanovisko AOPK, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty, o provedení nevhodného sečení ze dne 24. 7. 2015, a dvě nálezové databáze AOPK, a že na základě těchto podkladů dospěl k závěru, že vyhlášení přírodní památky je nezbytné pro udržení příznivého stavu „*stanovišť a druhů*“. S námitkami stěžovatelů se však správní orgán I. stupně nikterak konkrétně nevypořádal. Stěžovatelé proti tomuto nedostatku brojili v odvolání, žalovaný však k dané námitce veskrze nic neuvedl, což reflektoval i krajský soud, konstatoval-li, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného je v této části na hraně přezkoumatelnosti. Žalovaný uvedl, že vyhlášení přírodní památky je legislativním procesem, a že výskyt chráněných druhů potvrzují podklady uvedené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Podklady

pokračování

shromážděné správním orgánem I. stupně však nikterak konkrétně neoznačil a s uplatněnými námitkami se vůbec nevypořádal. Správní orgán I. stupně, ani žalovaný se tak vůbec nevypořádali s námitkami o zastaralosti a neúplnosti podkladů o výskytu chráněných druhů motýlů v území. Rozhodnutí žalovaného obsahuje pouze obecný odkaz, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo přezkoumáno, a že závěry v něm obsažené jsou správné.

[25] Z těchto důvodů stěžovatelé namítají, že rozhodnutí žalovaného není na hraně přezkoumatelnosti, jak uvedl krajský soud, nýbrž je nepřezkoumatelné. Argumentace krajského soudu, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně a žalovaného tvoří jeden celek, a že v souhrnu jsou daná rozhodnutí přezkoumatelná, musí být podle stěžovatelů „zásadně odmítnuta“. Současně odmítají argumentaci krajského soudu, že se žalovaný s existencí a obsahem podkladů o výskytu chráněných druhů stručně zabýval. Namítají, že žalovaný nikterak konkrétně neuvedl, jaké podklady přezkoumával a co z nich dovodil.

[26] Současně stěžovatelé namítají, že krajský soud argumentaci správních orgánů stran podkladů o výskytu chráněných druhů motýlů v území dotvářel, avšak neúplně. V napadeném rozsudku vedl poměrně rozsáhlé úvahy o jednotlivých podkladech. Předně posoudil podklady, které předložili stěžovatelé; takové úvahy však měly být obsaženy již v rozhodnutí žalovaného. Současně, ačkoliv krajský soud poměrně podrobně rozebral, co ze shromážděných podkladů vyplývá, dospěl k lapidárnímu závěru, že chráněné druhy motýlů jsou v dotčeném území od roku 2008 pozorovány. Takový přístup je podle stěžovatelů chybný, neboť v rámci procesu vyhlášení přírodní památky se nelze omezit na konstatování, že v příslušné lokalitě byly „historicky“ pozorovány chráněné druhy. Je nezbytné odborně zjistit, zda se na území navrhované přírodní památky chráněné druhy nachází a kde konkrétně tak, aby tomu mohl být přizpůsoben její tvar. Správní orgány tak ale nepostupovaly a spokojily se jen s přípisem AOPK o provedení nevhodné seče, s neaktuálními nálezy a inventarizačními průzkumy, které jsou chaotické a neaktuální.

[27] Podle stěžovatelů krajský soud pochybil, pokud k jejich námitkám o zastaralosti podkladů a námitkám, že průzkumy z roku 2008 již nejsou aktuální, a pro vyhlášení přírodní památky je nelze použít, pouze lakonicky konstatoval, že shromážděné podklady jsou relevantní a akceptovatelné, a že nelze zjednodušeně tvrdit, že by rozhodnutí správních orgánů byla založena na neaktuálních podkladech. Stěžovatelé namítají, že žádná zjednodušující tvrzení neuplatnili, nýbrž vedli rozsáhlou argumentaci nad charakterem shromážděných podkladů. Je nepřípustné, aby správní orgány pouze prohlásily, že podklady „jsou v pořádku“ a nezabývaly se s uplatněnými námitkami.

[28] Stěžovatelé rovněž nesouhlasí s posouzením krajského soudu, že se správní orgány vypořádaly s jejich argumentací, dle které se shromážděné podklady týkaly původně navrženého území přírodní památky, které bylo výrazně rozsáhlejší. Namítají, že tato skutečnost je „nesporným faktem“. I z tohoto důvodu dle stěžovatelů podklady shromážděné správními orgány nelze využít. Současně se správní orgán I. stupně s příslušnou námitkou vypořádal pouze konstatováním, že oblast *Záříčských luk* je jedinečná a má mimořádný přírodovědný charakter. Správní orgány tak dle stěžovatelů vůbec nevědí, proč by měla být přírodní památka vyhlášena.

[29] Ve druhé a třetí části kasační stížnosti uplatňují stěžovatelé námitky ve vztahu k ochrannému pásmu přírodní památky. Nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že správní orgány potřebu jeho vymezení dostatečně odůvodnily, respektive že se dostatečně vypořádaly s námitkami, které stěžovatelé v tomto směru uplatňovali. Naopak, rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné a krajský soud pochybil, pokud tuto vadu nerozpoznal. Krajský úřad potřebu vymezení ochranného pásma odůvodnil potenciálním výskytem předmětů ochrany, zájmem na zachování celistvosti území a ochranou před potenciálními negativními vlivy. Stěžovatelé takové odůvodnění považovali za nedostatečné. V odvolání konkrétně namítli, že ochranné pásmo bylo navrženo v rozporu s bodem 2.3 metodiky, neboť správní orgán I. stupně nevysvětlil, jaké potenciální nebezpečí a rušivé vlivy ve smyslu § 37 odst. 1 zákona o ochraně přírody odůvodňují rozsáhlé ochranné pásmo na severní straně přírodní památky, a proč z ostatních stran je přírodní památka chráněna pouze zákoným padesátimetrovým ochranným pásmem. Žalovaný se však s těmito námitkami nikterak nevypořádal a omezil se pouze na obecné pojednání o ochranném pásmu.

[30] Stěžovatelé současně věcně namítají, že ochranné pásmo přírodní památky bylo vymezeno v rozporu s § 37 odst. 1 zákona o ochraně přírody a metodikou, zejména jejím bodem 2.3. Podle něj se ochranné pásmo vyhláší na plochách, které omezují nebo vylučují působení rušivých vlivů z okolí. V nynější věci však z pozemků představujících ochranné pásmo žádné rušivé vlivy na přírodní památky nepůsobí. Současně z daného ustanovení metodiky vyplývá, že se ochranné pásmo vyhláší na plochách, které tvoří součást biotopu druhů, které jsou předmětem ochrany zvláště chráněného území v případě, že zvláště chráněné území není dostatečně velké, aby zajistilo podmínky pro trvalou existenci životoschopných populací příslušných druhů. Pokud proto v nynější věci bylo důvodem vymezení ochranného pásma zajištění podmínek pro trvalou existenci životoschopných populací chráněných druhů, měl správní orgán I. stupně provést odbornou úvahu, proč samotné území podmínky pro trvalou existenci příslušných druhů nesplňuje. Taková úvaha však v rozhodnutích správních orgánů chybí. Ochranné pásmo bylo dle stěžovatelů vymezeno za situace, kdy ani správní orgány nevědí, proč a před čím přírodní památku „chrání“. Zájmy stěžovatelů byly ignorovány.

[31] Dále stěžovatelé brojí proti závěru krajského soudu, že se žalovaný vypořádal s důvody, pro které se v ochranném pásmu přírodní památky nachází přístupová cesta k ložisku šterkopísku. Namítají, že krajský soud opomněl, že stěžovatelům musí být umožněno komunikační spojení k danému ložisku, neboť toto ložisko bylo ve spojení s přístupovou cestou předmětem posouzení vlivů záměru na životní prostředí, v němž bylo vydáno kladné stanovisko. Podle bodu 2.4 písm. i) metodiky je nutné z území přírodní památky vypustit ty pozemky, které by byly z pohledu ochrany přírody do budoucna vyložené konfliktní. Konfliktní charakter podle metodiky mají mj. pozemky využívané k těžbě nerostných surovin. Takovými pozemky jsou podle stěžovatelů nejen plochy, na nichž bude probíhat samotná těžba, ale i další pozemky, které jsou s těžební činností nerozlučně spjaty. Takovým pozemkem je v nynější věci přístupová cesta k ložisku šterkopísku.

[32] Za „nepřípustnou“ označují stěžovatelé argumentaci krajského soudu, že těžba na jejich pozemcích dosud nezačala, a ani není zřejmé, zda kdy započne. Namítají, že zařazení přístupové cesty do plochy ochranného pásma přírodní památky má konfliktní charakter i

pokračování

navzdory této skutečnosti. Postačí, že je známo, k čemu je příslušný prostor i jen potenciálně určen. Investor nadto záměr budoucí těžby dostatečně prokázal. Podle stěžovatelů je zařazení přístupové cesty do plochy ochranného pásma záměrné a účelové a nerespektuje jejich právo na přístup k vlastní nemovitosti.

[33] Konečně stěžovatelé odmítají závěr krajského soudu, že odborný biologický podklad Ing. Mgr. P. není pro posouzení věci rozhodný, a že veskrze potvrzuje správnost rozhodnutí žalovaného. Namítají, že je správní orgán I. stupně dne 3. 8. 2016 vyzval, aby poskytli „*nové podrobné biologické hodnocení prováděné v lokalitě Záříčské louky*“. S ohledem na tuto výzvu očekávali, že žalovaný jimi zajištěné biologické hodnocení lokality zohlední. Byli překvapeni, že se tak nestalo, a daný podklad byl ignorován. Příslušný podklad je přitom pro posouzení věci rozhodný, neboť vyvrací věrohodnost podkladů opatřených správním orgánem I. stupně. Stěžovatelé nepopírají výskyt chráněných druhů motýlů v příslušné lokalitě, prokázali však, že se vyskytují na jiných místech, než uvedl správní orgán I. stupně. Žalovaný měl proto závěry daného podkladu řádně přezkoumat. Skutečnost, že mu byla věnována pozornost až v řízení před soudem, je důkazem pochybení žalovaného a současně dotváření správních rozhodnutí krajským soudem.

[34] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že krajský soud dospěl ke správnému závěru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného tvoří jeden celek, a že jsou přezkoumatelná. Ve svém rozhodnutí se vypořádal jak s jednotlivými konfliktními zájmy, tak vysvětlil, proč je třeba přírodní památku včetně jejího ochranného pásma zřídit. Argumentaci, že společnost EKO Agrostav, a. s., jejímž je jeden ze stěžovatelů jediným akcionářem, zamýšlí na sousedních pozemcích realizovat těžbu, žalovaný nepovažoval za námitky ve smyslu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody, neboť daná společnost není vlastníkem žádných pozemků dotčených návrhem na vyhlášení přírodní památky. Současně stěžovatelé nemohou uplatňovat námitky ve vztahu k pozemkům, které nejsou v jejich vlastnictví. Žalovaný dále uvedl, že se přesto s otázkami souvisejícími se zamýšlenou těžbou šterkopísku, včetně užívání přístupové cesty k jeho ložisku, zabýval. Její užívání jako polní cesty není dotčeno a otázka případného průjezdu vozidel odvázejících vytěžený nerost bude předmětem jiných řízení, bude-li těžba povolena. Za správné označil žalovaný rovněž závěry krajského soudu ve vztahu k námitkám o zastaralosti a dalších vadách podkladů prokazujících výskyt chráněných druhů motýlů na území přírodní památky. Poukázal na to, že rozhodná není jen jejich přítomnost na území, ale již samotný biotop, který ovlivňuje výskyt živých rostlin a mravenců. Správné jsou podle žalovaného rovněž závěry krajského soudu, že tvar území přírodní památky není v rozporu s metodikou; daná metodika nadto není závazná. Pokud jde o stěžovateli předložený odborný biologický podklad Ing. Mgr. P., žalovaný uvedl, že se nejedná o biologické hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody. Dále uvedl, že neměl důvod na předložení tohoto, stěžovateli zaplaceného, podkladu vyčkávat.

[35] Stěžovatelé v replice k tomuto vyjádření uvedli, že nesouhlasí s tvrzením, že správní orgány ve věci provedly řádný test proporcionality složený z posuzování vhodnosti, potřeby a poměřování. Současně návrh na vyhlášení přírodní památky v testu potřeby a poměřování neobstojí, neboť nebylo prokázáno, zda a kde se na jejím území nachází chráněné druhy. Na řešeném území by tak postačovala základní ochrana. Nebylo rovněž řádně přihlédnuto k zájmu na ochraně vlastnického práva stěžovatelů. Dále

stěžovatelé zopakovali, že se nelze spokojit s konstatováním, že v dotčené lokalitě byly historicky pozorovány chráněné druhy. Rovněž zopakovali, že pozemky, na nichž je plánována samotná těžba, sice byly z území přírodní památky vyjmuty, jediná možná přístupová cesta k příslušnému ložisku však byla účelově a bez odůvodnění zahrnuta do území ochranného pásma přírodní památky, čímž došlo k omezení vlastnických práv stěžovatelů. Argumentace žalovaného, že předmětem ochrany jsou nejen příslušné druhy motýlů, ale rovněž odpovídající biotop, je dle stěžovatelů účelová. Příslušný biotop na území buď je, anebo není a nelze jej nepřirozeně vytvářet. Stěžovatelé nepochybují, že se okolí Chropyně chráněné druhy motýlů vyskytují, není to ale v místech, jež se podávají ze zastaralých (a tudíž nepoužitelných) podkladů, shromážděných správními orgány. Rovněž stěžovatelé zopakovali, že nebylo zdůvodněno vymezení ochranného pásma na severní straně přírodní památky.

[36] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[37] Kasační stížnost není důvodná.

[38] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval obecnějšími námitkami, jimiž stěžovatelé brojí proti závěru krajského soudu, že jsou rozhodnutí správních orgánů jako celek způsobilá věcného přezkumu, a tedy že netrpí vadou podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jak stěžovatelé namítali v první části žaloby.

[39] Argumentace stěžovatelů, že stanovisko krajského soudu k otázce přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů je „*podivné*“, že krajský soud opakovaně uváděl, že je rozhodnutí žalovaného na hraně přezkoumatelnosti, či že rozhodnutí správních orgánů dotvářel, vyvolává dojem, že krajský soud měl výrazné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí způsobilé věcného přezkumu a že „hledal“ jak by vyložil, že přezkoumatelné je. Takový výklad však obsahu napadeného rozsudku nekoresponduje. Krajský soud ještě před tím, než přistoupil k vysvětlení nedůvodnosti jednotlivých konkrétních námitek, jednoznačně uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za způsobilé věcného přezkumu. Je pravda, že měl ve vztahu k některým částem odůvodnění rozhodnutí žalovaného výhrady v tom smyslu, že se žalovaný mohl k některým skutečnostem (zejména pokud jde o podklady o výskytu chráněných druhů motýlů) vyjádřit explicitněji. Pokud však v těchto případech dovodil, že napadené rozhodnutí přesto z hlediska požadavků kladených na jeho odůvodnění ob stojí, nestalo se tak v důsledku toho, že odůvodnění (respektive odpovídající argumentaci) za správní orgány dotvářel, nýbrž proto, že stěžovatelé v odvolání v podstatné míře, byť v přeformulované podobě, jen opakovali argumentaci, s jejíž podstatou se již dostatečným způsobem zabýval ve svém rozhodnutí správní orgán I. stupně. Krajský soud proto v daných případech odkazoval na příslušné strany rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kde je o nich pojednáno.

[40] Nejvyšší správní soud způsob, jakým krajský soud přistoupil k otázce (ne)přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, neshledává jakkoli vadným. Skutečnost, že se žalovaný výslovně nezabýval každou jednotlivou výtkou stěžovatelů, současně

pokračování

koresponduje tomu, že stěžovatelé svou argumentaci zhusta formulují spíše jako kategorická tvrzení, nikoliv jako věcnou polemiku. Nadále trvají na svých závěrech, aniž by polemizovali s vysvětleními, kterých se jim k jednotlivým otázkám již dostalo. Ostatně, činí tak i v nyní posuzované kasační stížnosti (viz dále).

[41] Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí správního orgánu odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat. Důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů rovněž není to, že s nimi stěžovatelé věcně nesouhlasí.

[42] Nelze současně přisvědčit tvrzení stěžovatelů o nutnosti „zásadně odmítnout“ argumentaci krajského soudu, že rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu I. stupně je, pokud jde o jejich přezkoumatelnost, třeba posuzovat jako jeden celek. Stěžovatelé svůj nesouhlas s uvedeným přístupem krajského soudu nikterak neodůvodnili; daný přístup však koresponduje ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu i právní doktríně, podle které řízení před správním orgánem I. stupně a správním orgánem odvolacím tvoří jeden celek. Projevem této zásady jednoty správního řízení je jednak to, že odvolací správní orgán může odstranit vady odůvodnění správního orgánu I. stupně tím, že prvoinstanční rozhodnutí doplní či koriguje svým odůvodněním, jednak to, že není nezbytné, aby se odvolací správní orgán podrobně vypořádával s otázkami, které již byly zodpovězeny správním orgánem prvostupňovým, pokud se s jejich posouzením ztotožňuje; za takové situace postačí, pokud na konkrétní pasáže rozhodnutí správního orgánu I. stupně s osvojující poznámkou odkáže (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, či ze dne 20. 2. 2020, č. j. 2 Ads 171/2019-43; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na webu www.nssoud.cz).

[43] Konstatování, že na rozhodnutí správních orgánů je třeba nahlížet jako na jeden celek, které krajský soud konkrétně užil v souvislosti s posouzením, zda se správní orgány přezkoumatelným způsobem vypořádaly s námitkami stěžovatelů o nedostacích podkladů potvrzujících výskyt chráněných druhů motýlů v dotčené lokalitě (které je však stejně tak validní ve vztahu k námitkám stěžovatelů o nedostatečném vypořádání jejich námitek o neprovedení testu proporcionality, i ve vztahu k námitkám o nedostatečném odůvodnění navrženého ochranného pásma přírodní památky), proto není co vytknout. Krajský soud proto nepochybil, pokud při posouzení, zda správní orgány přezkoumatelným způsobem vysvětlily, proč námitky stěžovatelů neshledaly důvodnými, vycházel jak z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, tak současně i ze odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.

[44] Pokud se dále již konkrétně jedná o kasační argumentaci stran (ne)provedení testu proporcionality ve správním řízení, Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud pochybil, dospěl-li k závěru, že ač žalovaný neprovedl „ukázkový“ tříkrokový test proporcionality, otázkou proporcionality, tedy poměřováním mezi jednotlivými veřejnými a soukromými zájmy (zejména veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny a soukromým - primárně ekonomickým - zájmem stěžovatelů na realizaci těžby šterkopísku), se zabýval a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Stěžovatelům nelze přisvědčit, že by krajský soud z rozhodnutí žalovaného pouze „uměle“

vybíral prvky, které by mohl prohlásit za provedení testu proporcionality, neboť žalovaného „*evidentně vůbec nenapadlo, že by měl nějaký test proporcionality provést*“. Takové tvrzení obsahu rozhodnutí žalovaného nekoresponduje. Žalovaný příslušné odvolací námitky stěžovatelů [část jejich odvolání označená písmenem d)] shrnul výslovně na str. 14, ve druhém odstavci zdola, svého rozhodnutí a následně se s nimi zabýval na str. 14 až 16 a vysvětlil, proč je neshledal důvodnými. Odkazu krajského soudu na uvedené strany rozhodnutí žalovaného tak není čeho vytknout.

[45] Stěžovatelům je možné přisvědčit v tom, že se žalovaný v uvedené části odůvodnění svého rozhodnutí zabýval primárně poměřováním jednotlivých veřejných a soukromých zájmů v užším slova smyslu, které odpovídá třetímu kroku testu proporcionality, jak jej ve své rozhodovací praxi definoval Ústavní soud (viz například náleze ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94, na něž stěžovatelé odkazovali; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.nalus.usoud.cz). Stěžovatelé přitom v odvolání namítali, byť výrazně stručněji než v soudním řízení, rovněž to, že návrh na vyhlášení přírodní památky neobstojí v prvním a druhém kroku testu proporcionality, tedy testu vhodnosti a potřebnosti, neboť k dosažení stanoveného cíle, tj. ochraně chráněných živočišných druhů, postačuje i jen základní ochrana příslušné lokality ve smyslu § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody, přičemž správní orgán I. stupně podle stěžovatelů tento institut zcela opomněl zohlednit. Těmito odvolacím námitkám se žalovaný vskutku příliš nevěnoval. To však nečiní rozhodnutí správních orgánů jako celek nepřezkoumatelnými, neboť, jak správně naznačil krajský soud, k této otázce (tj. proč je ochrana dotčeného území v režimu tzv. základní ochrany ve smyslu § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody nedostačující), se navzdory opačnému tvrzení stěžovatelů výslovně vyjádřil již správní orgán I. stupně, a to zejména na straně páté svého rozhodnutí v souvislosti s hodnocením a výčtem podkladů potvrzujících výskyt chráněných druhů motýlů v dotčené lokalitě, a dále pak též na straně sedmé v rámci posouzení námitky č. 2 osoby zúčastněné na řízení s odkazem na obsah stanovisek regionálních pracovišť Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Žalovaný přitom příslušnou část odůvodnění správního orgánu I. stupně ve svém rozhodnutí poměrně obsáhle citoval; s jejím obsahem se tak zjevně ztotožňoval.

[46] Jakékoliv dotváření rozhodnutí správních orgánů, či „*umělé*“ vybírání jednotlivých prvků z jejich rozhodnutí, které budou prohlášeny za provedení testu proporcionality, nelze spatřovat ani ve snaze krajského soudu vysvětlit stěžovatelům, že správní orgány v průběhu celého řízení o námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody jejich soukromé zájmy zohledňovaly, a tedy že projevem proporcionality (poměřování zájmu stěžovatelů na těžbě štěrkopísku ve srovnání s veřejným zájemem na ochraně životního prostředí) jsou rovněž změny v původně navrhovaném rozsahu přírodní památky, které vedly mj. k vyjmutí pozemků, na nichž se přímo nachází ložisko štěrkopísku, z plochy přírodní památky, a dále k tomu, že některé pozemky ve vlastnictví stěžovatelů byly namísto území přírodní památky zařazeny „pouze“ do jejího ochranného pásma.

[47] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval argumentací stěžovatelů ve vztahu k podkladům, jež mají dokládat výskyt chráněných druhů motýlů na navrženém území přírodní památky a rovněž na území jejího ochranného pásma.

[48] Stěžovatelé především namítají, že je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný *de facto* vůbec nezabýval jejich námitkami, že shromážděné podklady

pokračování

jsou nedostatečné a zastaralé; krajský soud měl pochybit tím, že pro tento nedostatek rozhodnutí žalovaného nezrušil. Nejvyšší správní soud nicméně nemá odůvodnění napadeného rozsudku k této otázce čeho vytknout. Krajský soud stěžovatele správně odkázal na stranu desátou rozhodnutí žalovaného, kde se žalovaný k podstatě dané argumentace, byť velmi stručně, a částečně i věcně nesprávně (viz odst. 66 až 68 napadeného rozsudku) vyjádřil. Shodně jako krajský soud považuje Nejvyšší správní soud za dostačující odkaz žalovaného na příslušnou část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, primárně třetí odstavec na jeho straně páté, kterou žalovaný do svého rozhodnutí současně doslovně převzal a citoval ji - zjevně se s ní tak ztotožňoval.

[49] Jak Nejvyšší správní soud uvedl výše, rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného tvoří jeden celek. Vzhledem k tomu, že měl žalovaný za to, že vysvětlení, na základě jakých podkladů byl učiněn závěr o výskytu chráněných druhů živočichů na území přírodní památky a jejího ochranného pásma, je v dostatečné míře obsaženo již v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, není vadou, pokud výslovně nereagoval na každou jednotlivou odvolací námitku stěžovatelů, a na příslušnou část odůvodnění prvostupňového rozhodnutí odkázal jako na přílehlavou argumentaci. Uvedené platí tím spíše, že stěžovatelé veskrze obecně namítali „neodbornost“, „nedostatečnost“, „neúplnost“, či „chaotičnost“ opatřených podkladů, aniž by vysvětlili, proč takto příslušné podklady označují. Případně namítali, že jsou shromážděné podklady neaktuální a zastaralé, ačkoliv se tato argumentace zjevně míjí s vysvětlením správního orgánu I. stupně z jakých všech podkladů vycházel. Ostatně, tuto argumentaci i nadále opakují v kasační stížnosti, navzdory srozumitelnému odůvodnění napadeného rozsudku, které ji vyvrací (viz dále).

[50] Důvodná není dílčí námitka nepřezkoumatelnosti, postavená na tvrzení, že se žalovaný „neobtěžoval konkrétně označit podklady, které shromáždil krajský úřad“. Příslušné podklady jsou dostatečně vymezeny v žalovaném odkazované části rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Není důvod, proč by mělo být totéž opakováno v rozhodnutí o odvolání. Nadto stěžovatelé přehlízejí, že žalovaný příslušnou část správního orgánu I. stupně doslovně citoval, fakticky tak podklady, které považoval za rozhodné, označil.

[51] Není rovněž pravdou, že by krajský soud pouze apodikticky uzavřel, že chráněné druhy motýlů jsou v lokalitě přírodní památky pozorovány od roku 2008. Krajský soud se jednotlivými podklady, jež shromáždil správní orgán I. stupně, zabýval podrobně, s velkou mírou pečlivosti – v odst. 69 až 71, kde veškeré podklady rozebral. Jediným podkladem, který krajský soud výslovně nejmenoval je znalecký posudek č. 01/2013, jež zpracoval RNDr. Vlastimil Kostkan, Ph.D. Vzhledem k tomu, že se jedná o podklad předložený stěžovateli, jeho obsah je jim nepochybně znám; tento podklad přitom výskyt chráněných druhů motýlů v lokalitě aktuálně navrhované přírodní památky taktéž potvrzuje. Krajský soud uvedl, kdy byly jednotlivé podklady pořízeny, i jaké závěry o výskytu chráněných druhů motýlů a v jakých lokalitách z nich vyplývají. Není tak pravda, že by krajský soud jen lapidárně uzavřel, že výskyt chráněných druhů motýlů byl v lokalitě přírodní památky potvrzen. Věta, na niž stěžovatelé odkazují (viz odst. 73, věta první, napadeného rozsudku) představuje pouze vyjádření celkového náhledu krajského soudu na námitky stěžovatelů o nedostatečných skutkových zjištěních, pokud jde o výskyt chráněných druhů v lokalitě. Krajským soudem učiněný závěr, že shromážděné podklady,

včetně biologického podkladu Ing. Mgr. Michala P., předloženého stěžovateli (k němu viz dále) výskyt chráněných druhů motýlů v předmetné lokalitě potvrzují kontinuálně od roku 2008, přitom koresponduje podrobnému odůvodnění krajského soudu stran jednotlivých podkladů, obsaženému v již uvedených odst. 69 až 71 napadeného rozsudku.

[52] Pravdivé pak není ani tvrzení stěžovatelů, že by se krajský soud, či správní orgány, omezily pouze na konstatování, že v dané lokalitě byly *historicky* pozorovány chráněné druhy. Stěžovatelé pomíjejí, že správní orgán I. stupně poté, co bylo jeho první rozhodnutí ve věci žalovaným částečně zrušeno z důvodu nedostatečného zdůvodnění významu pozemků stěžovatelů pro zvláštní územní ochranu modráška bahenního a ohniváčka černočárného, požádal dne 26. 3. 2015 Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR o doplnění aktuálních podkladů o výskytu daných druhů na území přírodní památky. V reakci na tuto žádost pak jednotlivá regionální pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny ČR správnímu orgánu I. stupně předložila trojici podkladů, jež shrnuje a hodnotí krajský soud v odst. 70 napadeného rozsudku. Jedná se o podklady opatřené v roce 2015. Přípis AOPK, Regionálního pracoviště Správa CHKO Litovelské Pomoraví ze dne 9. 4. 2015, č. j. 23492/2015, přitom zachycuje výsledky orientačního průzkumu výskytu modráška bahenního v evropsky významné lokalitě *Morava – Chropyňský luh*, včetně území navrhované přírodní památky (srov. grafickou přílohu, jež zachycuje zjištěný výskyt modráška bahenního), provedeného dne 24. 7. 2014. Stanovisko AOPK, Regionálního pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty ze dne 24. 7. 2015, č. j. 4824/2015, se pak opírá o botanický a entomologický průzkum provedený v červenci 2015. Vzhledem k tomu, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 29. 9. 2016 a jím přezkoumávané rozhodnutí správního orgánu I. stupně dne 10. 8. 2015, lze uvedené podklady stěží hodnotit jako *historické*. Nejvyšší správní soud dodává, že správní orgán I. stupně stěžovatele o shromáždění nových podkladů, vyžádaných Agentury ochrany přírody a krajiny ČR oznámením ze dne 11. 5. 2015, č. j. KUZL 10849/2013 ZPZE-PP, informoval, jejich existence jim tak nemůže být neznámá.

[53] S ohledem na již uvedené není důvodné ani tvrzení stěžovatelů, že se žalovaný „spokojil [...] např. s přípisem AOPK ČR, který se týkal nevhodného sečení dané lokality.“ Stěžovatelé poukazují na výše uvedené Stanovisko AOPK, Regionálního pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty ze dne 24. 7. 2015, č. j. 4824/2015, které je však pouze jedním z celé řady shromážděných podkladů. Náhledu, že by se žalovaný snad spokojil pouze s tímto jedním podkladem, tak nelze přisvědčit.

[54] Obdobně to platí i pro nálezy obou chráněných druhů motýlů evidované v Nálezové databázi Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, které stěžovatelé označují za neaktuální, neboť se opírají o průzkumy provedené v letech 2008 a 2009. Stěžovatelé pomíjejí, že v řízení před správním orgánem I. stupně byly opatřeny i podklady novější (viz výše), vycházející z aktuálních průzkumů dotčené lokality. Samotná skutečnost, že součástí spisového materiálu jsou i podklady staršího data, což koresponduje tomu, že řízení o návrhu na vyhlášení přírodní památky bylo v původně navrhovaném rozsahu zahájeno již v roce 2013, není nikterak na závadu. Ba naopak, shromážděné podklady jako celek potvrzují, že chráněné druhy motýlů se na území přírodní vyskytují kontinuálně, již delší dobu, příslušné území tak pro ně představuje vhodný biotop, a jeho zvýšená územní ochrana je tedy důvodná.

pokračování

[55] Přisvědčit nelze ani tvrzení stěžovatelů, že pořízené inventarizační průzkumy modráška bahenního a ohniváčka černočárného jsou zpracované chaoticky, neboť stěžovatelé tento svůj náhled nikterak nevysvětlují. Nejvyšší správní soud rovněž neshledává, že by bylo vadou, pokud pořízené inventarizační průzkumy nehodnotí „*kvalitu a stabilitu populace*“ chráněných druhů motýlů. Stěžovatelé neuvádějí, z čeho požadavek na takové odůvodnění dovozují. Vlastníci nemovitostí, které mohou být dotčeny vyhlášením zvláště chráněného území v řízení o námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, nevystupují jako „veřejní“ ochránci zájmů na ochranu životního prostředí, ale přísluší jim uplatňovat námitky *proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl[i] dotčen[i] ve výkonu svých práv nebo povinností* (§ 40 odst. 4, věta třetí zákona o ochraně přírody). Rozsahu námitek, které mohou vlastníci nemovitostí uplatňovat, a kterými z podstaty věci vystupují na ochranu svých soukromých zájmů na využívání svých nemovitostí, pak koresponduje povinnost správních orgánů vysvětlit důvodnost či nedůvodnost uplatněných námitek. Ve vztahu k podkladům potvrzujícím výskyt chráněných druhů živočichů v lokalitě navrhovaného zvláště chráněného území to konkrétně znamená, že jsou správní orgány s ohledem na uplatněné námitky povinny vyžádat si odpovídající podklady, vysvětlit, zda jimi byl výskyt předmětů ochrany na příslušném území potvrzen a zda je tak odůvodněno vyhlášení zvláštní územní ochrany nad rámec tzv. základní ochrany (§ 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny), tak aby vlastníci porozuměli, proč jsou jejich nemovitosti do plochy přírodní památky, respektive jejího ochranného pásma, zařazovány. Těmto požadavkům správní orgány v nynější věci dostaly. Jejich povinností v řízení o návrhu na vyhlášení přírodní památky naopak nebylo odpovídat stěžovatelům na každou jednotlivou připomínku stran životních podmínek a populací chráněných druhů živočichů.

[56] Nelze rovněž přitakat tvrzení stěžovatelů, že je „*nesporným faktem*“, že se všechny podklady potvrzující výskyt chráněných druhů motýlů, které shromáždil správní orgán I. stupně, vztahují k výrazně většímu území, než na jakém je přírodní památka navrhována, ani jejich tvrzení, že se správní orgán I. stupně s příslušnou námitkou vypořádal pouze konstatováním, že je území *Zářičských luk* jedinečné a má mimořádný přírodovědecký význam. Obě tato tvrzení jsou nepravdivá. Stěžovatelé současně vědomě pomíjejí odůvodnění krajského soudu, které je vyvrací.

[57] Pokud jde o tvrzení, že se správní orgány s danou otázkou dostatečně nevypořádaly, krajský soud mu v odst. 76 napadeného rozsudku nepřisvědčil a stěžovatele odkázal jednak na str. 10 rozhodnutí žalovaného, a zejména pak na str. 6 rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Správní orgán I. stupně zde sice konstatoval, že již před zahájením vyhlášovacího procesu byla předmětem sledování ze strany orgánů ochrany přírody „*jedinečnost území Zářičských luk*“ i to, že „*výsledky průzkumů potvrdily mimořádný přírodovědný význam zkoumaného území*“, to však zdaleka není jediné, co k otázce výskytu chráněných druhů živočichů na území přírodní památky a jejím ochranném pásmu uvedl. Správní orgán I. stupně poměrně konkrétně shrnul, jaké nálezy jakých živočichů a rostlin byly učiněny na ploše přírodní památky, respektive jejího ochranného pásma (viz odst. první na straně šesté rozhodnutí správního orgánu I. stupně, na niž Nejvyšší správní soud stěžovatele shodně jako krajský soud odkazuje). Z formulací, které správní orgán I. stupně v odkazované části rozhodnutí použil, vyplývá, že učiněné závěry se vztahují k aktuálně navrhované ploše přírodní památky, nikoli k území celé evropsky významné lokality, jak naznačují

stěžovatelé. Kromě strany šesté rozhodnutí správního orgánu I. stupně Nejvyšší správní soud stěžovatele k dané otázce odkazuje také na jeho stranu pátou, třetí a čtvrtý odstavec, kde daný správní orgán jednoznačně uváděl, že podklady nově shromážděné poté, co bylo první rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno (ale i některé podklady shromážděné již dříve, kupříkladu znalecký posudek č. 2/2010 o posouzení záměru těžby šterkopísku na populaci modráška bahenního), prokazují výskyt chráněných druhů „*v navrženém ZCHÚ*“, tedy na aktuálně navrhovaném území zvláště chráněného území – přírodní památky.

[58] Krajský soud se zabýval rovněž věcnou správností příslušného posouzení, tedy zda shromážděné podklady skutečně prokazují výskyt chráněných druhů motýlů a jejich biotopu, který je také předmětem ochrany v rámci navrhované přírodní památky, a to na redukováném území přírodní památky, a nikoliv pouze na území původně navrhovaném, tedy na území celé evropsky významné lokality, které je rozlehlejší. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé předkládají pouze kategorické tvrzení, že je „*nesporným faktem*“, že tomu tak není, aniž by s opačnými vyjádřeními krajského soudu, vyslovenými v souvislosti s hodnocením jednotlivých podkladů, jež shromáždil správní orgán I. stupně, jakkoli věcně polemizovali, Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než na ně stěžovatele odkázat. Konkrétně se jedná o odst. 69 až 71 napadeného rozsudku, kde krajský soud ve vztahu k jednotlivým podkladům výslovně uváděl, že se vztahují k aktuálně navrženému území *Zářičských luk*. Tvrzení stěžovatelů, že se *všechny* shromážděné podklady vztahují k původně navrhovanému, rozsáhlejšímu území, současně vyvrací již skutečnost, že část podkladů (jedná se o ty, na něž jmenovitě odkazuje krajský soud v odst. 70 napadeného rozsudku) byla správním orgánem I. stupně shromážděna (vyžádána od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR) až poté, kdy již bylo původně navrhované území přírodní památky, původně nazvané *Morava – Chropýňský lub*, upraveno a navrhovaná přírodní památka byla v návaznosti na to rovněž přejmenována (viz též odst. [56] tohoto rozsudku).

[59] Nejvyšší správní soud se dále zabýval kasační argumentací, již stěžovatelé uplatňují ve vztahu k dokumentu označenému jako „*Odborný biologický podklad, Analýza návrhu vyhlášení Přírodní památky Morava – Chropýňské louky a podklady pro úpravy vymezení dle skutečného výskytu významných druhů*“, který k jejich požadavku v roce 2016 (bez bližší datace) zpracoval Ing. Mgr. Michal P. (dále jen „*biologický podklad Ing. Mgr. Michala P.*“).

[60] Tvrzení stěžovatelů, že žalovaný v rozporu s jejich legitimním očekáváním daný podklad nezohlednil a „*zcela jej ignoroval*“, není důvodné. Stěžovateli užitá formulace, že je „*krajský úřad [...] nezpochybnitelně vyzval [...], aby poskytl nové podrobné biologické hodnocení*“, navozuje dojem, že jim správní orgán I. stupně uložil, aby příslušný podklad opatřili a následně, poté co tak učinili, k němu vůbec nebylo přihlédnuto. Tak tomu však nebylo. Stěžovatelé zaslali dne 25. 7. 2016 správnímu orgánu I. stupně doplnění odvolání proti jeho rozhodnutí, v němž uvedli, že žádají doplnit spis o „*klíčové nové podklady*“ a že „*se dokončují podrobná biologická hodnocení – monitoringy přírodních hodnot (v letním aspektu) v lokalitě Zářičské louky [...]*“. Jak stěžovatelé uvádějí, není sporu, že v reakci na dané podání je správní orgán I. stupně dne 3. 8. 2016 vyzval, aby avizovaný podklad předložili. Stěžovatelé tak však až do rozhodnutí žalovaného dne 29. 9. 2016, tedy ani dva měsíce poté, co jeho předložení avizovali, neučinili. Ze spisového materiálu současně ani nevyplývá, že by stěžovatelé na danou výzvu reagovali a správním orgánům sdělili, kdy očekávají, že daný podklad bude dokončen a oni jej budou moci předložit. Tvrzení že

pokračování

žalovaný příslušný podklad ignoroval, a že pochybil, pokud jeho závěry řádně nepřezkoumal se tak mívá se skutečným průběhem odvolacího řízení. Žalovaný nemohl přezkoumávat podklad, který mu nebyl předložen; současně na str. 16 svého rozhodnutí vysvětlil, proč na jeho předložení dále nevyčkával a ve věci rozhodl na základě shromážděných podkladů, které považoval stran zjištění skutkového stavu (výskytu chráněných druhů motýlů a jejich biotopu) za dostatečné. Příslušné odůvodnění žalovaného v dílčích aspektech korigoval krajský soud v napadeném rozsudku, na který stěžovatele vzhledem k absenci konkrétní věcné polemiky lze odkázat.

[61] Nejvyšší správní soud tak pouze uvádí, že ve shodě s krajským soudem neshledal, že by žalovaný tím, že na avizovaný podklad dále nevyčkával, zasáhl do jejich legitimního očekávání, či jinak omezil jejich procesní práva v daném řízení. Samotný návrh na vyhlášení přírodní památky, byť původně na výrazně rozlehlejší území, byl oznámen již dne 28. 2. 2013. V pořadí druhé rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve věci námitek stěžovatelů podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody pak bylo přijato dne 10. 8. 2015. O odvolání stěžovatelů proti tomuto rozhodnutí přitom žalovaný rozhodl po více než roce (29. 9. 2016). Pokud tak stěžovatelé měli za to, že podklady shromážděné správním orgánem I. stupně považují za nedostatečné, neodborné či chaotické, jak tvrdí, nic jim nebránilo, aby zpracování vlastního biologického podkladu zadali již výrazně dříve, a nevyčkávali se svým návrhem na doplnění dokazování na samotný závěr odvolacího řízení. Pokud tak přesto učinili, nic jim nebránilo, aby správním orgánům alespoň přibližně sdělili, v jakém časovém horizontu očekávají, že bude jimi zadaný podklad dokončen. Vzhledem k tomu, že ani to neučinili a žalovaný považoval skutkový stav za dostatečně zjištěný, nepochybil, pokud nevyčkával a ve věci rozhodl.

[62] Důvodnými Nejvyšší správní soud neshledal rovněž námitky, jimiž stěžovatelé brojí proti tomu, že se obsahem biologického podkladu Ing. Mgr. Michala P. věcně zabýval krajský soud. Námitka, že příslušné úvahy měly být obsaženy již v rozhodnutí žalovaného (a následně podrobeny soudnímu přezkumu) není důvodná, jelikož stěžovatelé daný podklad předložili teprve v řízení před krajským soudem, a žalovaný se jím tak logicky nemohl zabývat. To, že krajský soud daným podkladem provedl dokazování, zabýval se jeho obsahem a vysvětlil, proč neshledal, že by byl způsobilý vyvrátit zjištění správních orgánů o výskytu chráněných druhů motýlů a jejich biotopu v lokalitě přírodní památky a jejího ochranného pásma, současně nepředstavuje dotváření správního rozhodnutí ze strany krajského soudu. O dotváření správních rozhodnutí by se jednalo tehdy, pokud by krajský soud za použití daného podkladu vyvracel důvodnost argumentace (odvolací důvody) uplatněné stěžovateli ve správním řízení, s níž by se správní orgány opomněly vypořádat. Tak tomu ale v posuzované věci nebylo, neboť správní orgány, zejména správní orgán I. stupně, shromáždily řadu podkladů, o něž byl již ve správním řízení, tedy nikoliv až v řízení před krajským soudem, opřen závěr o potřebě vyhlásit na území dotčené lokality přírodní památku. Krajský soud jen (zcela správně) posuzoval, zda tyto závěry ob stojí i ve světle stěžovateli dodatečně předložených listin, kterými provedl dokazování.

[63] Stěžovatelé dále brojí proti závěru krajského soudu, že svým obsahem není biologický podklad Ing. Mgr. Michala P. způsobilý čehokoli změnit na závěrech správních orgánů, neboť jejich správnost (pokud jde o otázku výskytu chráněných druhů motýlů na území přírodní památky a jejího ochranného pásma) veskrze potvrzuje. Uplatněná kasační

argumentace však opět sestává pouze z kategorických tvrzení, že stěžovatelé závěry krajského soudu „zásadně odmítají“, a že příslušný podklad „zásadním způsobem [znevěrohodňuje] *podklady opatřené krajským úřadem*“. Žádnou konkrétní věcnou polemiku, proč posouzení krajského soudu není správné, stěžovatelé nevznegli. Krajský soud se přitom biologickým podkladem Ing. Mgr. Michala P., včetně podkladových materiálů (inventarizačních průzkumů o výskytu chráněných druhů motýlů v příslušné lokalitě), které jsou jeho součástí, v napadeném rozsudku zabýval poměrně pečlivě (viz odst. 72 až 74 napadeného rozsudku). Vzhledem k absenci jakékoliv konkrétní věcné polemiky s příslušnou částí odůvodnění napadeného rozsudku Nejvyšší správnímu soudu nezbyvá, než na ni stěžovatele odkázat.

[64] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační argumentace stěžovatelů uplatněná ve vztahu k podkladům potvrzujícím výskyt chráněných druhů motýlů na území aktuálně navrhované přírodní památky není důvodná. Krajský soud nepochybil, dospěl-li k závěru, že rozhodnutí správních orgánů jsou v tomto směru způsobila věcného přezkumu, ani dospěl-li k tomu, že jejich závěry ob stojí po věcné stránce.

[65] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval kasační argumentací, kterou stěžovatelé uplatňují ve vztahu k ochrannému pásmu přírodní památky. Její podstatou je náhled stěžovatelů, že správní orgány potřebu vyhlášení navrženého ochranného pásma dostatečně nezduvodnily, v důsledku čehož jsou jejich rozhodnutí nepřezkoumatelná, přičemž krajský soud pochybil, pokud uvedený nedostatek nerozpoznal.

[66] Nejvyšší správní soud tomuto náhledu nepřisvědčil. Stěžovatelé se svou argumentací pokoušejí navodit dojem, že správní orgány považovaly za nezbytné ochranné pásmo přírodní památky vyhlásit, aniž by však měly výraznější povědomí o tom, proč tak vůbec činí. Tak tomu však zjevně nebylo.

[67] Podle § 37 odst. 1 zákona o ochraně přírody platí, že *je-li třeba zabezpečit zvláště chráněná území, s výjimkou chráněné krajinné oblasti, před rušivými vlivy z okolí, může být pro ně vyhlášeno ochranné pásmo, ve kterém lze vymežit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranné pásmo vyhláší orgán, který zvláště chráněné území vyhlásil, a to stejným způsobem. Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území. Orgán ochrany přírody může při vyhlášení zvláště chráněného území stanovit, že se zvláště chráněné území vyhláší bez ochranného pásma.*

[68] V posuzované věci správní orgán I. stupně dospěl k závěru o potřebě vyhlášení ochranného pásma ve smyslu věty první a druhé citovaného ustanovení pouze na severní straně přírodní památky, jak je patrné z přílohy č. 2 (grafického znázornění) jeho rozhodnutí. Odůvodnění zvolené podoby ochranného pásma se nachází na straně osmé rozhodnutí správního orgánu I. stupně, na kterou již stěžovatele odkázal v odst. 80 napadeného rozsudku krajský soud s tím, že příslušné odůvodnění považuje za relativně podrobné, zjevně tedy dostatečné a způsobilé věcného přezkumu. Nejvyšší správní soud s náhledem krajského soudu souhlasí. S ohledem na to, že dostatečné vysvětlení zvolené podoby ochranného pásma je obsaženo již v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, není

pokračování

současně vadou, pokud se žalovaný podrobně nevypořádal s odvolacími námitkami stěžovatelů a fakticky tak neopakoval, což již bylo řečeno.

[69] Správní orgán I. stupně k námitkám stěžovatelů podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody, jimiž se domáhali, aby jejich pozemky byly vyňaty z území navrhované přírodní památky, a jimž bylo částečně vyhověno, vysvětlil, že některé ze sporných pozemků byly zařazeny do ochranného pásma „s ohledem na potenciální biotop předmětů ochrany, zajištění dostatečné rozlohy a celistvosti území s ohledem na udržení vhodných podmínek pro existenci populací předmětů ochrany a zabezpečení přírodní památky před potenciálními negativními vlivy. Bylo vzato v potaz i vymezení ochranného pásma po přirozených liniích v krajině, které by bylo identifikovatelné v terénu a parcelní vymezení. Na těchto pozemcích byl i zaznamenán výskyt dospělců obou předmětů ochrany“. Dále na straně deváté svého rozhodnutí k námitce stěžovatelů uvedl, že důvodem pro vyhlášení ochranného pásma je zajištění ochrany málo narušených přírodních lučních biotopů s výskytem živých rostlin chráněných druhů motýlů.

[70] Nejvyšší správní soud takové odůvodnění, ve shodě s krajským soudem, shledává dostatečným a srozumitelným. Navzdory tvrzení stěžovatelů o ignorování jejich zájmů současně zvolená podoba ochranného pásma ve skutečnosti odráží jejich požadavky. Sami stěžovatelé totiž ve svých námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody ze dne 28. 5. 2013 navrhli, aby pozemky, na jejichž využívání mají zájem, byly vyňaty z území přírodní památky a aby na nich „bylo vyhlášeno ochranné pásmo ve smyslu ust. § 37 ZOPK, které je dle názoru stěžovatele, vedle základní ochrany dle ust. § 45c odst. 2 ZOPK, způsobilé poskytnut předmětům ochrany dostatečnou ochranu.“ Tomuto požadavku správní orgány v podstatné míře vyhověly.

[71] Nelze souhlasit ani s názorem, že správní orgány v rozporu se zněním ustanovení § 37 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, a bodem 2.3 metodiky nevysvětlily, s ohledem na jaké *rušivé vlivy* je ochranné pásmo navrhováno. Ochranné pásmo představuje určitou „narázníkovou zónu“, která již sama o sobě plní funkci ochrany příslušného území (srov. § 37 odst. 2 až 4 zákona o ochraně přírody), byť v mírnějším režimu, než je tomu na území přírodní památky. V nynější věci správní orgány dospěly k závěru, že se na území navrženého ochranného pásma, byť v omezenější míře, rovněž vyskytují chráněné druhy motýlů, a jejich biotop, který je rovněž předmětem ochrany. Současně Nejvyšší správní soud poznamenává, že z jednotlivých grafických příloh, které jsou součástí rozhodnutí správního orgánu I. stupně, případně se jedná o podklady zařazené ve spisovém materiálu správních orgánů (viz konkrétně příloha č. 2 rozhodnutí správního orgánu I. stupně; grafické znázornění přírodní památky a jejího ochranného pásma, jež je přílohou žádosti správního orgánu I. stupně ze dne 26. 3. 2015, č. j. KUZL 20233/2014, o doplnění podkladů adresované Agentuře přírody a krajiny ČR; a ortofotomapa dotčeného území, jež je připojena k přípisu AOPK, Regionálního pracoviště Správa CHKO Litovelské Pomoraví ze dne 9. 4. 2015, č. j. 23492/2015), je patrné, že území přírodní památky ve spojení s navrženým ochranným pásmem respektuje požadavky metodiky, jíž se stěžovatelé dovolávají, tedy aby hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma byly pokud možno vedeny tak, aby byly snadno a jednoznačně rozlišitelné v terénu, aby bylo postupováno podle přirozených snadno identifikovatelných

linií, jako jsou údolnice, hřbetnice a vodní toky, a aby chráněné území mělo pokud možno co nejjednodušší tvar [viz bod 2.4 písm. b), c) a g) metodiky].

[72] Není současně pravdivé tvrzení stěžovatelů, že by plocha ochranného pásma byla veskrze shodná jako plocha samotné přírodní památky. Jak je patrné z přílohy č. 1 rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jeho plocha je poloviční.

[73] Nejvyšší správní soud dále neshledal, že by krajský soud pochybil, nepřesvědčil-li argumentaci stěžovatelů, že přístupová cesta vedoucí k ložisku šterkopísku, které je ve vlastnictví stěžovatelů, byla do území ochranného pásma přírodní památky zařazena v rozporu s bodem 2.4 písm. i) metodiky.

[74] Podle uvedeného bodu metodiky platí, že při navrhování přírodních památek „*je vhodné z návrhu vypustit ty pozemky, které by byly z pohledu ochrany přírody do budoucna vyložene konfliktní a jejichž režim lze jen obtížně ovlivnit. Součástí [přírodních památek] by tak neměly být například zastavěné pozemky, neodstranitelné skládky, zahrádkářské osady, obory, bažantnice, veřejně využívané pozemní komunikace, pozemky využívané k těžbě nerostných surovin, existující sjezdové tratě a jiná intenzivně využívaná sportoviště, intenzivně obhospodařované vodní a zemědělské plochy [...]*“.

[75] Citovaný bod metodiky ukládá správním orgánům, aby do území přírodních památek (a dalších zvláště chráněných území) v zásadě nezařazovaly ty pozemky, které jsou již v okamžiku, kdy je vyhlášení přírodní památky navrhováno, využívány ke zde uvedeným účelům. V nynější věci by tak bylo možné potenciálně uvažovat, že by přístupová cesta k ložisku šterkopísku (samotné ložisku se na území přírodní památky ani jejího ochranného pásma nenachází), neměla být zařazena do území přírodní památky, respektive jejího ochranného pásma tehdy, pokud by na příslušném ložisku již reálně probíhala těžba, případně pokud by na zahájení takové těžby bylo možné z konkrétních indicií (například rozhodnutí báňského úřadu o povolení dobývání ložiska) usuzovat. Tak tomu však v posuzované věci není, což již správně reflektoval krajský soud. Správní orgány ani krajský soud nerozporely, že stěžovatelé činili postupné dílčí kroky, aby takovou těžbu v budoucnu bylo možné realizovat. V okamžiku oznámení návrhu na vyhlášení přírodní památky, i v okamžiku pravomocného rozhodnutí o námitkách stěžovatelů, však těžba na příslušném ložisku stále byla jen budoucím, plánovaným záměrem. Pozemky, na nichž se nachází přístupová cesta k ložisku tak nebylo možné považovat za *konfliktní* ve smyslu citovaného bodu metodiky. Konfliktním ve smyslu citovaného bodu metodiky se současně pozemky nestávají pouze tím, že jejich vlastník vyjádří s jejich zařazením do území přírodní památky, respektive jejího ochranného pásma, nesouhlas.

[76] Tím, že příslušné pozemky byly zařazeny do ochranného pásma přírodní památky, současně nebyl budoucí záměr těžby šterkopísku stěžovatelům znemožněn. Rovněž není přiléhavé tvrzení stěžovatelů, že bylo porušeno jejich právo na přístup k vlastní nemovitosti, neboť příslušnou přístupovou cestu mohou i nadále užívat. Pokud by tato cesta vyžadovala některé stavební úpravy, například tak, aby po ní případně v budoucnu bylo možné přepravovat vytěžené nerosty, budou nicméně muset požádat o příslušné výjimky, případně nezbytné souhlasy dotčených orgánů státní správy. Skutečnost, že jim výjimky, respektive souhlasy potenciálně nemusí být uděleny, nesplní-li vyžadované podmínky, neznamená, že by pozemky, na nichž se přístupová cesta nachází, bylo nutné

pokračování

z ochranného pásma přírodní památky vyjmout a *a priori* tak upřednostnit ekonomický zájem stěžovatelů na realizaci, k okamžiku rozhodování správních orgánů, stále jen potenciální těžby, před zájmy na ochraně životního prostředí.

[77] Důvodem pro vynětí sporných pozemků z území ochranného pásma přírodní památky není ani skutečnost, že správní orgán I. stupně v jiném řízení s jiným předmětem vydal souhlasné stanovisko k záměru těžby štěrkopísku, ani to, že ložisko štěrkopísku spolu s příjezdovou cestou bylo předmětem posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Vyhlášení přírodní památky a jejího ochranného pásma, včetně řízení o námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody, je samostatným procesem, odlišným od posuzování vlivů záměru a životní prostředí. Každý z těchto procesů, v nichž jsou zohledňovány poměrně odlišné otázky, tak má samostatný výsledek. Otázky poměřování zájmu stěžovatelů na realizaci těžby štěrkopísku, přitom byla správními orgány v řízení o námitkách podle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody posouzena, a zájmy stěžovatelů byly zohledněny.

[78] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[79] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé, kteří neměli ve věci úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelů, neboť jí v tomto řízení nebyla soudem uložena žádná povinnost a Nejvyšší správní soud neshledal ani existenci okolností hodných zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly jiný postup (§ 60 odst. 5 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému v řízení o kasační stížnosti náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu